

Vänskapsbetygelse och dödsklagan

Korsvägsandakten – att i sitt inre följa Herren på hans Golgatavandring är särskilt viktig under fastetiden – en väg mot korset.

2009-03-12

Evangelisten Markus – alltid en iakttagare av de fina nyanserna – skildrar den spända stämningen under de dagar, då Jesus med skyndsamma steg är på väg till den Heliga Staden: ”De var nu på väg upp mot Jerusalem, och Jesus gick först.

De var fyllda av bävan, och de andra som följde med var rädda.” (Mark. 10:32) Den som bedjande följer Korsvägen idag känner varken förvåning eller rädsla. Han eller hon vet ju, varför Jesus så skyndsamt går före lärjungarna. Han är på väg till Golgata för att frälsa oss genom sin död på korset, och till den ärorika uppståndelsen.

Ursprunget till vår korsvägsandakt uppstod väl i Jerusalem, när kristna under medeltiden på ort och ställe ville följa vår Herre på hans väg och dela hans lidanden. Senare blev ”korsvägen” till en fast andakt, inte längre bunden till den Heliga Staden utan mer som en andlig Golgatavandring – i det fria eller i en kyrka. Det var framför allt franciskanerna, som stod bakom, att detta fromma bruk med dess 14 stationer fann sin nuvarande form under 1400-talet.

Att gå och att se

Så förenar korsvägen gåendet och seendet, tystnaden och sången.

Liturgins stränghet och passionsberättelsernas knapphet är uppbrutna för att ge utrymme för den egna upplevelsen i bönen. De flesta stationerna återger enstaka, ur evangelieberättelserna tagna episoder ur Jesu lidandes historia. Andra går tillbaka på fromma legender, t ex den om Veronika. Åter andra präglar in det grymma dramatiska förloppet genom konkreta bilder, som betraktaren stilla kan ta till sig, som när Jesus tre gånger faller under korsets börda.

Var och en av de fjorton stationerna ger impulser till tyst bön. Också de meditativa impulserna av andliga författare som Josemaría Escrivá eller Romano Guardini är många bedjare till hjälp. I sin ständigt nytgivna ”Korsväg” – första

upplagan 1919 – skriver Romano Guardini: ”Den som ber borde återfinna sitt eget liv i de enskilda stationerna; borde se sin dagliga nöd i förbindelse med Herrens och ur detta hämta insikt och kraft att inte bara bära sitt lidande utan också övervinna det.”

Sankt Josemaría gav eftertryckligt följande råd: ”Vill du följa med Jesus och vara honom nära, mycket nära? ... Slå upp det heliga Evangeliet och läs om Kristi lidande. Men läs det inte bara, upplev det. Det är en stor skillnad. Att läsa är att minnas något som hände en gång i tiden; att uppleva är att vara närvarande i en händelse som äger rum just nu, att vara där tillsammans med de andra när det sker.” (Korsvägen, station IX)

Att uppleva det som skedde

Det är inte svårt att sätta sig in i händelsen: Pilatus och åskådarna vid vägkanten, Veronika, Simon från

Kyrene, de gråtande kvinnorna. De upplever det alla olika och uppför sig i enlighet med det.

Ibland ger evangeliet en hänvisning till mötet med den lidande Herren. Simon från Kyrene kommer precis från landet, är trött och har inte tänkt att ge sig in i detta, som nu sker omkring honom. Men soldaterna tvingar honom att bära Kristi kors. Även här visar sig Markus vara en fin iakttagare, när han anmärker, att denne Simon är ”far till Alexandros och Rufos”. (Mark. 15:21) Tydligen var hans söner välkända i den senare kristna urförsamlingen. Den bedjande anar, att Jesu blick på den till en början först motvillige Simon skulle leda till hela hans familjs omvändelse.

Också Veronikaepisoden ger många impulser. *Vera icon*, sann bild betyder namnet på den fromma kvinnan, som evangeliet inte vet

något om. Beslutsam och samtidigt full av medlidande banar hon sig väg genom mängden och tvättar Jesu ansikte med en duk, som kommer att behålla hans ansiktsdrag: vera icon – O huvud, blodigt sårat – civilkurage och förbarmande. Man skulle vilja ta denna Veronika till skyddshelgon för alla dem, som modigt går emot den allmänna strömmen av tyckanden, ideologiska trender och banala moderiktningar. Som kontrast till hennes oförskräckta gärning står de gråtande kvinnorna vid sidan av Jesu lidandes väg. De instämmer inte i den högljudda kören av nyfikna åskådare i ledet. Men vi anar, hur lite ”bestörtning” betyder, när den inte räcker längre än till en känslsam klagan.

Framför allt är det mötet med Guds Moder som får bönen att mynna ut i hoppet: ”Lärjungarna har flytt, hon flyr inte. Hon står där med en mors mod, med en mors trofasthet, med en

mors godhet och med sin tro, som står emot svårigheterna.” (J. Ratzinger, Korsvägsandakt Colosseum, långfredag 2005, station IV)

Tillsammans med henne följer bedjaren Herren ända till hans grav. Det är vänskapsbetygelse och dödsklagan. ”Och det är för oss som strålade redan den annalkande påskens härlighet runt den stilla platsen.” (Guardini)

En betraktelse av Josef Arquer

.....

pdf | Dokument automatiskt skapad
från [https://dev.opusdei.org/sv-se/
article/vanskapsbetygelse-och-
dodsklagan/](https://dev.opusdei.org/sv-se/article/vanskapsbetygelse-och-dodsklagan/) (2025-08-11)